ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಸರಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಅವರು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ತಾವು ನಿಧಾನಮಾಡ ಬಾರದು, ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡ ಬೇಕು. ರೂಲ್ 63ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನೊಂದು ಸೂಚನೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದೇನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ 63ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದರ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್‌ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ, ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ನೋಟೀಸಿಗೆ ನಾನು ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು Now the Calling Attention notice.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

(i) *re* : The removal of the foundation stone at Alamatti (Upper Krishna Project)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬೆಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಶ್ರೀ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ತಿಭಾರಶಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕರಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಯುಳ್ಳ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

† Sri D. PARAMESWARAPPA (Deputy Minister for Major Irrigation).—Sir, there is nothing mysterious or illegal about the removal of the foundation-stone.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Deputy Minister may read the written statement, if he has one.

Sri D. PARAMESWARAPPA.—This written statement will satisfy my learned friend :

With a view to facilitating movement of vehicles for construction purposes, the foundation stone has been removed and preserved in the Stores of the Project. It is merely accidental that the preservation of the foundation stone in the Stores was made just at the time of the visit of the World Bank Team to the Project area.

The stone will be fixed at a suitable place after the construction of the dam is over.

(ii) *re*: Spread of Monkey disease in four Taluks of Shimoga District.

Sri K. H. SRINIVAS (Sagar).—Sir, I call the attention of the Minister for Health to the flaring up of Kyasanur forest disease (Monkey Disease) in some Taluks of Shimoga District.

†Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—Kyasanur Forest Disease is a Virus Disease restricted to a small part of Sagar and Sorab Taluks of Shimoga District. The total area in which human cases have occurred does not exceed 600 Sq. Miles. Even in this area, it is concentrated in a few localities. The population of the entire affected area does not exceed 20,000. This disease also occurred in three villages of Shikaripur Taluk during the year 1968; there were three attacks but no deaths. No cases have been reported in this Taluk since August 1968.

The disease was first detected in 1957 when an abnormal monkey mortality was reported in the Forest Area of Sagar and Sorab Taluks. Due to the frequent occupational contact of the villagers with the forest area, the disease is found to be transmitted through the bite of Vector ticks that inhabit the forests. The human beings acquire the ticks when they go to the forest.

While no period of the year may be free from the disease, the period January to June (drier-months) accounted for most of the cases with peaks in March-April. There have been considerable variations in the number of human cases from year to year.

In addition to monkeys, other smaller animals and birds have been found to harbour the virus and the natural cycle occurs in them-and keep up the continuity of infection.

Prevention of tick bites and destruction of ticks in the forest require large scale organisations and repeated insecticide applications. Village cattle have to be kept free of the ticks to keep the human infection under control.

Treatment of human cases is at present only symptomatic as no specific drug to destroy the virus in the human cases has been discovered. Attempts are being made to discover a suitable drug.

There has been an increased incidence of human cases of Kyasanur Forest Disease in Sagar and Sorab areas of Shimoga District during the month of December 1968 and January 1969 and February 1969 (up to 15-2-1969) compared to the same period of the previous year, *viz.*, December 1967, and January and February 1968 as can be seen from the enclosed statement In the previous year, during the period December 1967 to February 1968, there were 80 human cases with one death and 60 monkey deaths, but in the current year from 1st December 1968 to 15th February 1969 there have been 197 human cases with 8 deaths and 68 monkey deaths. Out of the 197 cases, 93 cases were found positive for Kyasanur Forest Disease Virus on

(SRI Y. RAMAKRISHNA)

Laboratory examination. A larger number of villages have been affected this year but most of them are within the previously known infected zone.

The following measures have been undertaken for control of spread of the disease and treatment of human cases.

(1) Notification of the infected areas in Sagar and Sorab Taluks and keeping the villagers informed about monkey deaths and dissuading the villagers from entering such infected areas.

(2) Transportation and hospitalisation of human cases and early treatment in the nearest dispensary or hospital are undertaken. Necessary drugs like glucose, saline, anti coagulents and A.P.C. have been supplied to the dispensaries and hospitals in the area for symptomatic treatment of cases. There are three hospitals and 8 dispensaries in Sagar Taluk and 6 dispensaries in Sorab Taluk for treatment of Kyasanur Forest disease cases in addition to other diseases. In the hospitals and Primary Health Centres there are 1 0 beds available for treatment of Kyasanur Forest Disease cases as well as other diseases, preference being given to Kyasanur Forest Disease cases. During January and February 1969, 81 cases of Kyasanur Forest Disease were admitted and 24 of them have been discharged so far up to 15th February 1969. The remaining cases are undergoing treatment.

2-00 P.M.

An experimental study for tick control with BHC was undertaken during the period January to May 1968 and this has shown good results. Orders will be issued for sanctioning a scheme to take up large scale experiments for control of ticks in 1969. The Director, Virus Research Centre, Poona has opined that it is adviasable to take up these measures from 1st December 1969 onwards in order to keep the ticks under control and thus prevent occurrence of human cases in the next season. He has also stated that it is rather too late to take up tick control measure now as it will not yield good results and as the prevalance of Nymphal stage of the ticks has already reached its peak.

With regard to prevention of occurrence of human cases a killed vaccine prepared by Haffkine Institute, Bombay, was tried last year and did not yield good results as the immunity built up by human being was of a low order. It was not fit for field use. A live vaccine which is under preparation requires elaborate studies and it is hoped that a vaccine considered safe for human use may be made available by the end of 1969 by the Virus Research Centre, Poona. This will be a programme to vaccinate 10,000 persons in December 1969 and January 1970.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಈಗತಾನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ತರೆಸೋರಿರತಕ್ಕ ಫಾರೆಸ್ಟ್

ರೋಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಗಳಿನ್ನೂ ಖಿದ್ಮವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೋಗದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬೆಡ್ಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ; ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡುವುದು— ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Necessary arrangements have already been made and if anything more is required we are prepared to supply.

Budget Estimates for 1969-70

(General Discussion)

(Debate Continued)

†ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ (ಶಹಪೂರ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

1969-70ರ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯು ಒಂದು ಖೋತಾಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು ತೆರಿಗೆರಹಿತ ವಾದಂಥ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು 1965 ರಿಂದ 1969ರ ವರೆಗೂ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1965 ರಲ್ಲಿ 170 ಕೋಟಿ 40 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು 1969ಕ್ಕೆ ಇದು 194 ಕೋಟಿಗೇರಿದೆ ಎಂದರೆ ಆದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಾ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ 213 ಕೋಟಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ 1965 ರಿಂದ 1969 ರವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಏರುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು 1966-67 ರಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಿಗಾಪನ್ನು ಆ ಹಿಂದಿನ 1-2 ಮತ್ತು 3 ನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಳಿದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವರ್ತಕತನದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಕ್ಕಲು ತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. 1960 ರಿಂದ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಿಕೆ—ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 10 ಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ, ಬಾವಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಕೈಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ತ್ವರಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲಿಗರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಕ್ಕಲಿಗ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಬಾವಿ ಇದೆ, ಯಾವನಿಗೆ 4-5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬೇಕಾದಂಥ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಅವನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾರೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ನಾರೆಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಬಾವಿ ಇದೆ, ತನಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ